

ΩΛΚΑΣ

ΤΩΝ ΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΩΘΗΝΑΙ

ΤΕΥΧΟΣ 6 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

Ἡ Κρίσις τῶν πνευματικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀξιῶν εἰς τὰς ἡμέρας μας

Εἰς τὴν «μετανεωτερικὴν» ἐποχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰσέλθει, αἱ παραδοσιακαὶ πνευματικαὶ ἀξίαι τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει τόσον ἡ Ἑλλάς ὅσον καὶ τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, ἔχουν παύσει πρὸ πολλοῦ νὰ θεωροῦνται αὐτονόητοι. Παλαιότερον ἐδίδοτο στοιχειώδης, τουλάχιστον, προσοχὴ εἰς τὴν ὑπογράμμισιν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ὅτι «πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ. Καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ» (Α' Ἰω. 2,16), καὶ ἐξετιμᾶτο ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ ἐγκράτεια, ἡ σωφροσύνη, ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἀπληστίας, τῆς ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐπιδείξεως. Ἐπεκράτει φρόνημα ταπεινόν, ἀγαπητικόν, μεταδοτικόν, εὐεργετικόν, φιλάνθρωπον, ἀπέρπερον!

Ὅμως, ὁ κατακλυσμὸς τῶν Μέσων Γενικῆς Ἐνημερώσεως, εἰς τὸν τομέα τῆς ψυχαγωγίας κυρίως, συστηματικῶς καὶ ἐπιμόνως ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος προβάλλει –καὶ ἐν πολλοῖς ἐπιβάλλει!– ἓνα πρότυπον βίου, τὸ ὁποῖον μακρὰν ἀπέχει ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προβάλλει τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἐνεστερνίσθησαν καὶ ἐβίωσαν ἐπὶ αἰῶνας οἱ πατέρες μας. Ὁ

προβαλλόμενος σήμερον ἀνθρώπινος τύπος εἶναι ὁ ἐγωκεντρικὸς ἐκεῖνος πού διαθέτει καὶ ἐπιδεικνύει, καὶ δὴ καὶ προκλητικῶς, εὐκόλον πλοῦτον καὶ ἱκανόν νὰ τοῦ ἱκανοποιήσῃ κάθε ἐπιθυμίαν, νὰ ἐξαγοράσῃ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα, ἀπὸ συνειδήσεις μέχρι πολιτικὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν, πού διαθέτει νεανικὸν σφρίγος καὶ

ἀλκήν, σιδηρὰν ὑγίειαν, ἐλευθερίαν ἀνεμπόδιστον μέχρις ἀσυδοσίας, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ὅσα ἡ ἀχαλίνωτος σὰρξ ἐπιθυμεῖ. Πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῶν αἱ ἠθικαὶ ἀναστολαὶ εὐκόλως ὑποχωροῦν, ἡ ἀξία τοῦ προσώπου τοῦ συνανθρώπου μηδενίζεται μέχρις ἠθικῆς ἢ καὶ φυσικῆς ἀκόμῃ ἐξοντώσεώς του, τὸ περιβάλλον ὑφίσταται βιαίαν κατάχρησιν καὶ περιφρονεῖται κ.ο.κ. Βεβαίως πρόκειται ὄχι ἀπλῶς περὶ οἰκτρὰς φρεναπάτης, ἀλλὰ περὶ «ὑβρεως», μέτῃ τὴν ἀρχαιοελληνικὴν φιλοσοφικὴν τῆς λέξεως ἔννοϊαν, τὴν ὁποῖαν, κατὰ τὸν πολὺν Ἡράκλειτον εἶναι μεγαλύτερα ἀνάγκη νὰ σπεύσωμεν νὰ

κατασβέσωμεν, παρά τὴν πυρκαϊάν: «Υβριν χρῆσβεννῦναι μᾶλλον, ἢ πυρκαϊήν»!

Διότι καὶ ὁ πλοῦτος εἶναι συνήθως ἀβέβαιος, καὶ ἡ νεότης εἶναι προσωρινή, καὶ ἡ ὑγεία ἐπισφαλής, καὶ ὁ συνάνθρωπος ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ὑπολογισμὸς, ἀνεξαρτήτως

του ἑάν τόν βλέπη κανείς ὡς «χαράν» του (ὑπό τό φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης), ἢ ὡς ἀπειλήν καί «κόλασίν» του (κατά τόν ἄθεον φιλόσοφον), ἢ καί ἀπλῶς ὡς ὀχληρόν ἢ ἀδιάφορον συνυπάρχον ὄν, (κατά τό ὑπόδειγμα τοῦ πλουσίου τοῦ Εὐαγγελίου μέ τόν πτωχόν Λάζαρον). Καί ἐπί πᾶσι τούτοις, ὁ θάνατος ἀργά ἢ γρήγορα θά ἐπέλθῃ, μέ δημοκρατικήν ἰσονομίαν! Παρά ταῦτα, ὁ «ἄφρων πλούσιος» τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ πλεονέκτης, ὁ ἐγωκεντρικός, ὁ ἄφιλος, ὁ λιθοκάρδιος, ἔχει καταστή, πρωτοστατούσης τῆς Ἐβδόμης Τέχνης, τό ἴνδαγμα τῶν ἡμερῶν μας, μέ ἀποτέλεσμα, ἐξαιρέσει μικρᾶς φιλοσόφου καί θεοφίλους μειοψηφίας, οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι νά χωρίζωνται εἰς δύο κατηγορίας: Εἰς τούς «ὑβριστάς», οἱ ὅποιοι ἔχουν ἐπιτύχει τήν κινηματογραφικήν αὐτήν χίμαιραν, ὅπως δι' ὀλίγων τήν περιεγράψαμε, καί εἰς τούς μανιωδῶς ἐπιθυμοῦντας νά καταστοῦν καί αὐτοί ἐξ ἴσου ὑβρισταί, ἀδιαφοροῦντες συνήθως διά τά μέσα ἢ τάς συνεπειάς. Καί καθῶς «ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τόν ἀσεβῆ ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός» (Ψαλμ. 9, 23), ἢ «ὑβρις» καί ἡ «πύρωσις» δημιουργοῦν ἕνα φαῦλον κύκλον, ὁ ὅποιος παράγει μόνον δυστυχίαν καί δάκρυα καί μίσος καί ἀπογοητεύσεις!

Μέ ἐξαιρέσειν, λοιπόν, τούς ὀλίγους, οἱ ὅποιοι, ἐχόμενοι στερρῶς τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν, φεύγουν τάς μαγανείας τῆς νέας Κίρκης, καί, εἴτε ἔχουν οἰκονομικήν ἄνεσιν εἴτε ὄχι, ζοῦν καί συμπεριφέρονται θεοκεντρικῶς, χρησιμοποιοῦντες εὐεργετικῶς καί φιλανθρωπικῶς τόν καλῶς κτηθέντα πλοῦτον

των οἱ μέν, ἀξιοπρεπῶς καί ἀγογγύστως ἀντιπαλαίοντες τήν ἔντιμον πενίαν των, οἱ δέ, οἱ ἄλλοι, οἱ πολλοί, κτίζουν τρόπον τινά ἕνα νέον Πύργον τῆς Βαβέλ, ὁ ὅποιος ἔχει ποικιλίαν ὀνομάτων: χρηματιστηριακούς ἀκροβατισμούς, καταδολιευσιν ξένου ἢ δημοσίου πλούτου, ἀσυλογίστους ὑπερδανεισμούς, τοκογλυφίας, ἐγκλήματα, ἀνθρωποκτονίας κ.ο.κ., ἀλλά, θάττον ἢ βράδιον, κατ' ἀδήριτον νομοτέλειαν, ὁ πύργος αὐτός θά καταρρεῦσῃ! Καί ἡ κατάρρευσις ἔχει ἀρχίσει μέ τήν διαβόητον «κρίσιν», ἡ ὅποια ἐνέσκηψεν ἰδίως ἀπό τοῦ παρελθόντος ἔτους καί ταλανίζει πλέον δεινῶς τήν παγκόσμιον κοινότητα. Τήν ὀνόμασαν «οἰκονομικήν κρίσιν», «χρηματιστηριακήν κρίσιν» κ.λπ. Ἀνεζητήθησαν οἱ ὑπεύθυνοι αὐτῆς εἰς τά χρηματοπιστωτικά ἰδρύματα, ἐπεσημάνθησαν οἱ λεγόμενοι «golden boys», ἐκατηγορήθησαν κυβερνητικοί ἀξιωματοῦχοι καί ἄλλοι, οἱ ὅποιοι καί ἐδέχθησαν ἐπί τῆς κεφαλῆς των τήν ἀγανάκτησιν καί κατακραυγήν τῆς θλιβεράς στρατείας τῶν νεοανέργων, τῶν νεοπτῶχων, ὄλων ἐκείνων οἱ ὅποιοι εἶδον αἰφνιδίως νά καταρρῆ εἰς σωρόν ἐρειπίων ἡ ζωῆ των, ἡ ἀξιοπρέπεία των, τά ὄνειρά των, ἐνδεχομένως καί ἡ οἰκογένειά των! Πολλά δέ μέθοδοι δοκιμάζονται καί πολλά μέτρα λαμβάνονται ὑπό τῶν κρατικῶν κυβερνήσεων καί τῶν διακρατικῶν ὀργανισμῶν διά τήν ἐπούλωσιν τῆς φοβερᾶς παγκοσμίου πληγῆς. Φοβούμεθα ὅμως ὅτι θά παραμείνουν ἀτελέσφορα, ἢ θά ἔχουν προσωρινήν μόνον ἐπιτυχίαν, ἐφ' ὅσον ἀγνοεῖται καί ἀφήνεται ἀνέπαφος ἡ ρίζα καί αἰτία τοῦ κακοῦ, ἡ

ΟΛΚΑΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν Ἱ.Μ. Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπалаίας

Ἰδιοκτήτης: ΙΜΛΕΚΑ, 85200 Κάλυμνος

Ἐκδότης: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ΛΚΑ κ.κ. Παῖσιος

Ἐπί τῆς ὕλης: Ὁμάδα Ἱερέων καί λαϊκῶν

Ἰστοσελίδα: www.im-leka.gr **Email:** imkalymnoy@yahoo.gr

<http://www.panoramio.com/user/2781675>, <http://www.youtube.com/user/imkalymnoy>

Ἐκδοτική Παραγωγή: **ΣΑΪΤΗ** τηλ. 210-34.76.090

όποια εϋρίσκεται, ως ἐκ τῶν προλεχθέντων ἀντιλαμβάνεσθε, πολὺ βαθύτερα.

Ἡ λέξις «κρίσις», ἀγαπητοὶ παρόντες, εἰς τὴν ὥραιαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μας ἔχει καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς δίκης. Μὲ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τὴν συναντῶμεν κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν: «Διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς ἐν κρίσει» (Ψαλμ. 1,5) – «Τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ» (Ιωάν. 5,22) – «Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου» (Ιωάν. 12,31) κ.λπ. Μέχρι προσφάτως, ὅταν ἐνέσκηπτε μία μεγάλη κοινὴ συμφορά, οἱ Χριστιανοὶ συνήθιζον νὰ λέγουν: «Θεῖα δίκη!», ὑπονοοῦντες ὅτι ἐλειτούργει ἡ παιδαγωγικὴ ράβδος τοῦ Θεοῦ, ἐξ αἰτίας τοῦ πλεονασμοῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀποστασίας! Τὸ ἔλεγον εἰς περιπτώσεις

πολέμων, σεισμῶν, θεομηνιῶν, ξηρασίας, πλημμύρας, ἐπιδημίας φοβερῶν ἀσθενειῶν κ.τ.τ. Σήμερον ὁμιλοῦμεν μόνον περὶ «κρίσεων». «Κρίσις» εἰς τὰς σχέσεις τῆς α' χώρας μὲ τὴν β', «κρίσις» εἰς τὰς σχέσεις τῶν κοινωνικῶν τάξεων, «κρίσις» εἰς τὴν πολιτικὴν, «κρίσις» εἰς τὴν οἰκονομίαν κ.ο.κ. Διερωτώμεθα μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν ἀφελότητα τῆς καρδίας ἐνός μέσου πιστοῦ:

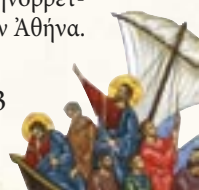
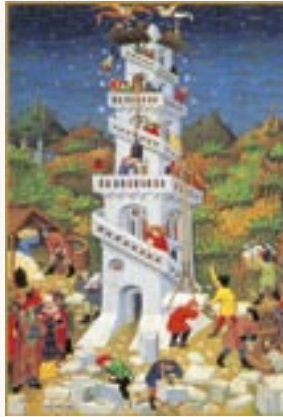
– Μήπως καὶ ἐν προκειμένῳ πρόκειται ἀπλῶς περὶ «Θεῖας δίκης»; Μήπως ἠνέχθη ὁ Θεὸς τὴν μεγάλην αὐτὴν συμφορὰν διὰ νὰ ἀφυπνισθῶμεν ἀπὸ τὸν θανατηφόρον λήθαργον τῆς ἁμαρτωλοῦ φαντασιώσεώς μας; Μήπως εἰς τὴν «μοντέρνα» ἁμαρτίαν τῆς συγχρόνου «ὑβρεως» χάριν τοῦ «μοντέρνου» εἰδώλου τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, ἐχρησιμοποίησεν ἡ ἀγάπη Του «μοντέρνα» μέσα παιδαγωγίας, ἐπιτρέψασα τὴν κατάρρευσιν τῶν τραπεζῶν, τῶν χρηματιστηρίων, τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς; Ἐκεῖνος, ὁ Ὅποιος κάποτε εἰσηλθεν εἰς τὸν Ναόν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ «ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ Ἱερῷ, καὶ τὰς τραπεζὰς τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε» (Ματθ. 21,12), μήπως εἰσηλθε καὶ εἰς τὸ «ἱερόν τοῦ χρήματος» καὶ ἀνέτρεψεν αἰφνιδίως τὰ εἶδωλα τῶν οἰκονομικῶν βεβαιότητων, διὰ

νὰ ἔλθωμεν εἰς ἑαυτοὺς, νὰ κάμωμεν μίαν νέαν ἱεράρχησιν ἀξιῶν καὶ προτεραιοτήτων εἰς τὴν ζωὴν μας; Διὰ νὰ ἐνθυμηθοῦμε τὴν εὐλογημένην λιτότητα καὶ ὀλιγάρκειαν, τὴν ὅποιαν ὁ ἴδιος μᾶς ἐδίδαξεν ἔργῳ καὶ λόγῳ, διὰ τῆς ὁποίας ἀφήνεται φιλανθρωπῶς χῶρος καὶ διὰ τὸν «πλησίον» μας; Διὰ νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὴν κτηνωδίαν τοῦ ἀκράτου καταναλωτισμοῦ, ὁ ὁποῖος μετατρέπει τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν εἰς ἀγέλην λύκων; (Παρενεθτικῶς σημειοῦμεν ὅτι ὁ ὅρος «καταναλωτικὴ κοινωνία», ὄχι ἀπλῶς εἶναι ἀδόκιμος, ἀλλὰ συνιστᾷ ἀντίφασιν ἐν τοῖς ὅροις. Ὁ καταναλωτισμὸς προϋποθέτει παμφαγικὰς διαθέσεις, ἐνῶ ἡ κοινωνία, ἐγκράτεια, λιτότητα, δόσιν, παραχώρησιν, ἀγάπην καὶ θυσίαν!).

Μήπως διὰ νὰ ἴδωμεν τὸ χρῆμα ὡς «χρῆμα», δηλαδὴ ὡς ἐργαλεῖον καὶ ὄχι ὡς κτῆμα, δηλ. μόνιμον ἀπόκτημα; Ὡς «νόμισμα», δηλαδὴ κάτι τὸ ὅποιον νομιζομεν ὅτι εἶναι ἰδικόν μας, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα δέν μᾶς ἀνήκει, ἀλλ' εἴμεθα ἀπλοὶ διαχειρισταὶ του; Μήπως διὰ νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν οἰκονομίαν ὄχι ὡς «χαμοθεόν» καὶ μέτρον τῶν πάντων, ἀλλ' ὡς ἀπλήν τακτοποίησιν τῶν τοῦ οἴκου μας (εἴτε κατὰ κυριολεξίαν, εἴτε τῆς χώρας εἴτε τοῦ κόσμου ὅλου) συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον (ἐννοοῦμεν τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὸν Νόμον τῆς ἀγάπης); Ἄλλωστε, ἡ λέξις οἰκονομία ἐκεῖθεν προέρχεται: οἶκος + νόμος, καὶ αὐτὸ ὑπονοεῖ! Διὰ νὰ παύσωμεν νὰ αἰσθανώμεθα αὐτάρκεις καὶ ἀνευδεεῖς τῆς χάριτός Του, καὶ νὰ στραφῶμεν ἐν πίστει καὶ ἐκζητήσωμεν ταπεινῶς καὶ ἐπ' ἐλπίδι τὸν «ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς» (Εφεσ. 2,7) καὶ τῆς ἀγάπης Του; Οὕτω διερωτώμεθα, ἢ μᾶλλον αὐτὸ ἀκριβῶς πιστεύομεν!...

...Καλὴν Ἀπόκρεω, καλὴν Τεσσαρακοστήν καὶ εὐφρόσυνον ἅγιον Πάσχα!

Ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. **Βαρθολομαίου** σὲ ἐκδήλωση τοῦ Ἑλληνοβρετανικοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου στὴν Ἀθήνα.

Συχνές Ἐρωτήσεις

Α. Ἡ θεία λειτουργία τῶν προηγιασμένων

Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει σέ χρήση τρεῖς Θείες Λειτουργίες κατά τίς ὁποῖες γίνεται θυσία. Τή Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καί τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. Ἡ τρίτη γίνεται μία φορά τό χρόνο, τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου, τήν 23η Ὀκτωβρίου. Τοῦ Ἁγ. Βασιλείου γίνεται δέκα φορές: Τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς του (1η Ἰανουαρίου), τίς παραμονές Χριστουγέννων, Φώτων καί Πάσχα, τίς πέντε πρώτες Κυριακές τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί τή Μεγάλη Πέμπτη. Τίς ἄλλες ἡμέρες τοῦ ἔτους τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ὅλες ὁμως αὐτές οἱ Λειτουργίες ἔχουν πανηγυρικό καί χαρμόσυνο χαρακτήρα. Ἐπειδή ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι πένθιμη περίοδος, ἡ Ἐκκλησία μας ὄρισε οἱ Λειτουργίες αὐτές νά τελοῦνται μόνο τά Σάββατα καί τίς Κυριακές τῆς Μ. Σαρακοστῆς. Τίς ἄλλες ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας δέ γίνεται Θεία Λειτουργία.

Οἱ Χριστιανοί ὁμως τούς πρώτους αἰῶνες εἶχαν τή συνήθεια νά μεταλαμβάνουν τέσσερις καί πέντε φορές τήν ἐβδομάδα, διότι ἐγνώριζαν ὅτι δέν ἦταν δυνατόν νά ζοῦν «ἐν Χριστῷ» ἄνευ τῶν Ἄχραντων Μυστηρίων, ἄνευ τοῦ Χριστοῦ, πού ὁ Ἰδιος εἶπε ὅτι εἶναι «βρώσις καί πόσις». «Ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἶμα ἔχει ζωήν αἰώνιον» (Ἰω. στ', 54). Τότε, βέβαια, τά δισκοπότηρα μπορεῖ νά ἦταν «ξύλινα», ἀλλά οἱ Χριστιανοί ἦταν «χρυσοί», μέ ἀγία ζωή.

Σήμερα, παρότι, πολλές φορές, συμβαίνει τό ἀντίθετο, οἱ Χριστιανοί μποροῦν καί πρέπει νά κοινωνοῦν τακτικότερα, πάντοτε μέ ἄδεια τοῦ Πνευματικοῦ τους, προσέχοντας πολύ τή ζωή τους. Γιά νά λυθεῖ λοιπόν τό πρόβλημα τῆς συχνῆς Θείας Κοινωνίας, ἡ Ἐκκλησία καθόρισε νά τελεῖται μόνο τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή ἡ κατανυκτική Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων.

Σ' αὐτή δέ γίνεται πλήρης Θεία Λειτουργία, διότι ὁ Ἄρτος πού θά χρησιμοποιηθεῖ καθαγιάζεται τήν προηγούμενη Κυριακή, ἐμποτίζεται στό Ἅγιο Αἶμα τοῦ Κυρίου μας, φυλάσσεται στό Ἅγιο Ἄρτοφόριο τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς καί προσφέρεται γιά Κοινωνία τήν ἡμέρα πού τελεῖται ἡ Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία.

Ἡ Λειτουργία αὕτη εἶναι, κανονικά, ἔσπερινή, γι' αὐτό εἶναι συνυφασμένη μέ Ἐσπερινό καί οἱ Χριστιανοί, μέχρις ὅτου κοινωνήσουν, μένουν ἄσιτοι, δηλ. νηστικοί (οὔτε νερό, οὔτε τσιγάρο), ἀπό τά μεσάνυκτα μέχρι τήν ὥρα τῆς Θείας Κοινωνίας. Ὅσοι δέν μποροῦν νά κρατήσουν, πηγαίνουν στούς Ναούς, πού τελοῦν τήν Προηγιασμένη Λειτουργία πρωῖ, πρὸς διευκόλυνση τῶν πιστῶν, ἢ κοινωνοῦν Σάββατο ἢ Κυριακή.

Χαρακτηριστικά τῆς Προηγιασμένης Λειτουργίας

α. Προηγεῖται τῆς Προηγιασμένης, ἡ ἀκολουθία τῆς Θ' Ὁρας.

β. Μέ τό «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς...» ἀρχίζει ἡ Θεία Λειτουργία, στήν ἀρχή τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ὁ Ἐσπερινός τῆς ἐπόμενης ἡμέρας.

γ. Όταν αναγιγνώσκονται τὰ «Πρὸς Κύριον...» (Ψαλτήρι σέ τρεῖς Στάσεις), συνήθως στό τέλος ἀκούγονται ἀπό τό Ἱερό ἤχοι θυμιατοῦ, (ἡ Ὑραία Πύλη εἶναι κλειστή). Αὐτή τή στιγμή ὁ Ἱερέας μεταφέρει τό Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Κυρίου ἀπό τήν Ἁγία Τράπεζα, ὅπου φυλάχθηκε ἀπό τήν Κυριακή, στήν Ἱερά Πρόθεση καί γι' αὐτό οἱ πιστοί πρέπει νά σηκώνονται καί νά παρακολουθοῦν νοερά καί λογικά τὰ τελούμενα.

δ. Στή Μεγάλη Εἴσοδο (πού γίνεται ἀπό τό συντομότερο δρόμο), ἐπειδή ὁ Ἱερέας μεταφέρει τό προηγιασμένο Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας –τόν ἴδιο τόν Χριστό– οἱ Χριστιανοί γονατίζουν λατρευτικῶς (πέφτουν μπρούμυτα), ἐπαναλαμβάνοντας μυστικῶς τό: «Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν...».

ε. Στό τέλος, ἀναγιγνώσκονται οἱ δυό Ψαλμοί: «Εὐλογῆσω τόν Κύριον...» (ὁ 33ος) καί «Ψάψω σέ ὁ Θεός μου...» (ὁ 144ος), κατά τή διάρκεια τῶν ὁποίων ὁ Ἱερέας μοιράζει τό ἀντίδωρο καί μετά τελειώνει ἡ Λειτουργία, μέ τό «Δι' εὐχῶν...».

στ. Τό ἀντίδωρο αὐτό εἶναι τό πρόσφορο ἀπό τό ὅποιο ὁ Ἱερέας τήν Κυριακή ἔβγαλε τόν Ἄμνο. Πολλοί αὐτό τό λένε «Παναγία» (ἐπειδή ἀπό τὰ σπλάγχνα της βγήκε ὁ Χριστός). Γι' αὐτό τό ἀντίδωρο στίς Προηγιασμένες εἶναι συνήθως μικρό τεμάχιο, (ἐκτός ἐάν εὐλογηθοῦν ἀπό τήν Κυριακή περισσότερο πρόσφορα). Γιὰ τό ἀντίδωρον τῆς προηγιασμένης ὑπάρχει μία παρεξήγηση. Μερικοί ἰσχυρίζονται πώς πρέπει νά καταναλωθεῖ ἐκείνη τήν ὥρα καί νά μή βγεῖ ἐκτός τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Ὅμως δέν ὑπάρχει κανόνας ἢ ὑγιῆς παράδοση πού ὑπαγορεύει κάτι τέτοιο. Στό σημεῖο αὐτό γίνεται παρανόηση. Τά προηγιασμένα τίμια δῶρα δέν γίνεται νά μεταφερθοῦν ἀπό ναό σέ ἄλλο ναό πρὸς τέλεσιν προηγιασμένης λειτουργίας, ὄχι τό ἀντίδωρο – πού μποροῦμε νά τό πάρουμε καί στό σπίτι μας.

ζ. Στίς Προηγιασμένες Θεῖες Λειτουργίες δέ μνημονεύονται ὀνόματα ζώντων καί θετνωτῶν, οὔτε στήν Ἱερά Πρόθεση, οὔτε στή Θεία Λειτουργία.

η. Στή Λειτουργία αὐτή ἐπίσης δέν τελοῦνται μνημόσυνα. Μποροῦν νά γίνουν μετά τό «Δι' εὐχῶν...» Τρισάγια.

Μ' αὐτό τόν ὥραιο καί σοφό τρόπο καί διατηρώντας τόν κατανυκτικό χαρακτήρα τῆς περιόδου, ἔλυσε ἡ Ἐκκλησία μας τό πρόβλημα τῆς συχνῆς Θείας Κοινωνίας καί ἤδη οἱ πιστοί ἐκτιμῶντας καί «ἐκμεταλλεύμενοι» αὐτή τήν πνευματική εὐκαιρία, κατακλύζουν τούς Ναούς, Τετάρτη καί Παρασκευή, μεταλαμβάνοντας τῶν Προηγιασμένων αὐτῶν Θεῶν Δώρων.

Β. Πῶς νηστεύουμε τήν Μεγάλη Τεσσαρακοστή:

Κατά τήν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας ὅλες τίς καθημερινές τῆς ἁγίας καί μεγάλης τεσσαρακοστῆς, ἔχουμε **νηστεία (ξηροφαγία)**. Ἰδιαίτερα τίς πρώτες ἡμέρες τῆς Καθαρῆς ἑβδομάδας (Α' ἑβδομάδα νηστειῶν), πολλοί τῶν εὐλαβῶν χριστιανῶν κρατοῦν **ἀσιτία**. Τά Σάββατα καί τίς Κυριακές τῆς τεσσαρακοστῆς ἔχουμε **κατάλυσιν οἴνου καί ἐλαίου**.

Ἐξαιρέσεις: Τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων (9 Μαρτίου) ἔχουμε κατάλυση **οἴνου καί ἐλαίου** καί κατά τήν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καταλύουμε **ἰχθύν (ψάρι)**.

Πρέπει νά προσέχουμε, άδελφοί, καί νά μήν εΐμαστε εύκολοι στήν κατάκριση

Ο μέγας Βιτάλιος άρχικά ήσύχαζε στή μονή του μονάχου Σερίδωνος. Έκείνο τόν καιρό (τής πατριαρχίας του άγιου Ίωάννου) ήρθε στήν Άλεξάνδρεια. Τή ζωή του έδώ, στήν Άλεξάνδρεια, πολύ εύκολα θά μπορούσαν νά τήν κατηγορήσουν οί άνθρωποι, στό Θεό όμως ήταν έξαιρετικά εύαρεστη, όπως τελικά άποδείχθηκε.

Όταν ήρθε, δηλαδή, στήν πόλη ο γέροντας –ήταν ήδη πάνω άπό έξήντα χρόνων– βάλθηκε νά καταγράψει με έπιμέλεια όλες τίς πόρνες των διαφθορειών! Συνάμα έπιασε δουλειά (κάπου), καί συμφώνησε νά παίρνει μεροκάματο δώδεκα όβολούς. Μέ τόν έναν άπ' αυτούς άγόραζε λούπινα καί τά έτρωγε μετά τή δύση του ήλιου. Τούς ύπόλοιπους πήγαινε κάθε νύχτα καί τούς έδινε σέ κάποια πόρνη, λέγοντάς της:

Πάρε τούτα (τά χρήματα), καί φυλάξου αυτή τή νύχτα άμόλυντη για χάρη μου.

Καί μετά άπ' αυτό, έμενε όρθιος όλόκληρη τή νύχτα σέ μία γωνιά του πορνείου τής γυναίκας εκείνης, κάνοντας μετάνοιες, ψελλίζοντας άκατάπαυστα ψαλ-

μούς καί ύψώνοντας ίκετευτικά τά χέρια στό Θεό γι' αυτήν. Έφευγε με τήν αυγή, άφοϋ πρώτα τήν έβαζε νά δεσμευθεί ότι δέν θά φανέρωνε σέ κανέναν αυτό (πού εΐχε γίνει).

Κάποιαν πάντως, πού τόλμησε νά καταφρονήσει τήν ύπόσχεσή

της καί ν' άποκαλύψει τό μυστικό, τήν έκανε ο γέροντας με τήν προσευχή του νά δαιμονιστεί, ώστε νά μήν τολμήσει πιά καμιά άπό τίς άλλες νά κάνει γνωστά όσα άφορούσαν τή ζωή του. Γιατί αυτός σ' ένα μόνο άποσκοπούσε, στή σωτηρία ψυχών. Καί προσευχόταν νά συγχωρηθεί ή άμαρτία εκείνων πού μιλούσαν έναντίον του (συκοφαντικά).

Τό έργο τούτο του γέροντα έγινε αίτια νά σωθοϋν πολλές. Γιατί βλέποντας οί γυναίκες τήν όλονύκτια όρθοστασία του καί τή γλώσσα του νά ύμνολογεί άκατάπαυστα τό Θεό καί τή συνεχή προσευχή του για τή μεταστροφή καί τή σωτηρία τους, ξεκοβαν άπό τίς αισχρές τους πράξεις, φρόντιζαν με έπιμέλεια για τή σωφροσύνη, καί άλλες παντρεύονταν με νόμιμο σύζυγο, άλλες έμεναν έτσι, μακριά πιά άπό τίς άμαρτίες, ενώ άλλες έγκατέλειπαν έντελώς τόν κόσμο, προτιμώντας τόν μοναχικό βίο. Κανείς πάντως, όσο ζούσε (ο όσιος Βιτάλιος), δέν ύποπτεύθηκε τή θεάρεστη κρυφή ζωή του.

Γ' αυτό ακριβώς, όταν κάποτε έβγαινε άπό τό καταγώγιο τής πιό διαβόητης πόρνης, τόν συναντάει κάποιος άκόλαστος –μπαίνοντας εκείνος για ν' άγοράσει τή βδελυρότητα–, καί τόν χτυπάει μ' όλη του τή δύναμη στό σαγόνι, λέγοντας:

«Ός πότε, θεομπαίχτη, θά συνεχίζεις τίς αισχρότητές σου;».

Σ' αυτά ο γέροντας άπάντησε: «Φτωχέ μου, έχεις νά δεχθείς τέτοιο χαστούκι, πού όλη σχεδόν ή Άλεξάνδρεια θά μαζευτεί άπ' τίς φανές σου». Πέρασε αρκετός καιρός, καί ο άγιος εκείνος άνθρωπος αναχώρησε για τόν Κύριο. Έμενε τότε σ' ένα στενόχωρο κελλάκι, πού εΐχε χτίσει κάπου στή λεγόμενη Ήλιούπολη πόλη τής Κάτω Αιγύπτου. Έκεί κάποιοι γείτονες του εΐχαν παραχωρήσει ένα μικρό παρεκκλήσι, όπου έκανε πολλές λατρευτικές συνάξεις.

Όταν λοιπόν κοιμήθηκε, κανείς δέν τό πήρε εΐδηση. Παρευθύς όμως εμφανίζεται ένας άπαίσιος Αΐθιοπας στόν άκόλαστο εκείνο, πού τόν εΐχε ράπισει, καί τοῦ καταφέρνει στό πρόσωπο ένα χτύπημα δυνατό καί βροντερό –τόσο πολύ, πού ό κρότος άκούστηκε σέ πολύ μεγάλη άπόσταση– λέγοντάς του συνάμα:

Άρπαξε τοῦτο ἔδω τό χαστούκι, πού σου τό στέλνει ό μοναχός Βιτάλιος, ὅπως σου τό εΐχε πεί.

Άμέσως τότε ό ταλαίπωρος δαιμονίστηκε καί άρχισε νά κυλιέται (στή γῆ). Σύμφωνα με τήν πρόρρηση τοῦ άγίου, σχεδόν ὅλη ἡ Άλεξάνδρεια μαζεῦτηκε γύρω του.

Μόλις λοιπόν, μετά από πολλή ὥρα, σηκώθηκε, άρχισε νά ξεσκίζει τά ρούχα του. Σέ μιá στιγμή πετάχτηκε πάνω κι ἔτρεξε πρός τό σπιτάκι τοῦ άγίου, φωνάζοντας:

«Ελέησέ με, δούλε τοῦ Θεοῦ Βιτάλιε, γιατί πολύ άμάρτησα άπέναντι στό Θεό καί σέ σένα»!

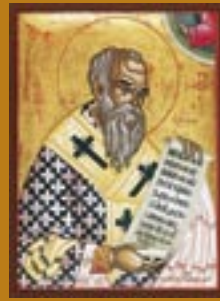
Όπως εΐδαν ὅλοι ὅσοι ἔτυχε νά βρισκονται εκεί, μόλις ἔφτασε στό σπιτάκι τοῦ γέροντα, τό δαιμόνιο τόν ἔριξε χάμω, τόν ἔκανε νά σπαράξει καί μετά τόν ἄφησε.

Όταν λοιπόν τά εΐδαν αυτά (οί παρόντες), μπῆκαν μέσα καί βρῆκαν τόν ὄσιο γονατιστό, νά ἔχει παραδώσει στό Θεό τήν ψυχή του καθώς προσευχόταν. Ὑστερα, σκύβοντας στό ἔδαφος, εΐδαν κάτι γραμμένο. Νά τί ἔγραφε: *«Άνθρωποι τῆς Άλεξάνδρειας, μήν κρίνετε τίποτα πρόωρα, ὥσπου νά ἔρθει ό Κύριος».*

Τότε ό δαιμονισμένος άρχισε νά εξομολογεΐται μπροστά σέ ὅλους ὅ,τι εΐχε κάνει ἔναντιόν τοῦ δικαίου καί ὅ,τι προφητικά τοῦ εΐχε πεί εκείνος – αυτό πού εΐχε πάθει τώρα. Άμέσως ἐνημερώθηκε γιά ὅλα ό πατριάρχης, (ό άγιος Ἰωάννης ὁ ἐλεήμων). Καί μόλις ἦρθε, μαζί με ὅλους τούς κληρικούς του, καί διάβασε αυτό πού ἦταν γραμμένο στό ἔδαφος, εΐπε:

«Παρά λίγο, ἂν παρασυρόμουν από τά λόγια τῶν συκοφαντῶν, νά ἔτρωγα ἐγώ εκείνο τό ράπισμα!».

Τότε συγκεντρώθηκαν καί οί (πρώην)

πόρνες, πλῆθος, γιά τήν κηδεία τοῦ τίμιου σώματος, φέρνοντας άρώματα καί λαμπάδες καί θρηνηλογώντας άπ' τά βάθη τῆς καρδιάς τους γιά τή στέρηση τῆς διδαχῆς του, από τήν ὁποία πήγαζε τόση

ἠφέλεια. Τότε φανέρωσαν καί τή ζωή του, ὅτι δηλαδή δέν πήγαινε κοντά τους με πονηρό σκοπό, (ἀφοῦ) οὔτε τά μάτια του σήκωσε ποτέ σέ καμιά τους οὔτε τά χέρια τούς ἄγγιξε με τό χέρι του οὔτε, πολύ περισσότερο, ξάπλωσε σέ κάποιας τό πλευρό.

Μερικοί όμως άρχισαν νά τίς κατηγοροῦν γιά τή σιωπή τους, λέγοντας ὅτι ἔτσι εΐχαν τό κρίμα γιά τό σκανδαλισμό πολλῶν. Ἐκείνες τότε πρόβαλαν σάν ἀπολογία τήν ἐντολή τοῦ άγίου καθώς καί τήν παιδαγωγική μάστιγα, με τήν ὁποία ό δαίμονας χτύπησε τήν ἀνυπάκουη.

Αὐτός πάλι πού εΐχε δώσει (στόν ἅγιο) τό ράπισμα καί τό εΐχε πάρει πίσω, από τότε δέν παρέλειψε ποτέ νά πηγαινέι στόν τάφο τοῦ μακαρίου, πού ἀναδείχθηκε σέ θησαυρό πολλῶν θαυμάτων, καί νά τιμᾶ (κάθε χρόνο) τή μνήμη του με τήν καθιερωμένη ψαλμωδία.

Ὑστερα από λίγα χρόνια ἔγινε καί μοναχός στή μονή τοῦ ἀββᾶ Σερίδωνος. Μάλιστα, γιά τήν πολλή του εὐλάβεια στόν ἱερό Βιτάλιο, τοῦ ἔδωσαν τό κελί εκείνου. Ἐτσι ἔμεινε ἐκεῖ ὡς τό θάνατό του, ἀφοσιωμένος στή ζωή τῆς ἡσυχίας.

Ό πατριάρχης πάλι εὐγνωμονοῦσε ὀλόψυχα τό Θεό, πού τόν φύλαξε γιά νά μήν πεί ἢ νά σκεφτεῖ κάτι κακό γιά τή μακάρια καί ἀοίδιμη εκείνη ψυχή. Ἀλλά καί πολλοί από τούς Ἀλεξανδρινούς, πού εὐκόλα κατέκριναν, διορθώθηκαν καί ἔκοψαν τήν κακή αὐτή συνήθεια. Σέ μερικούς μάλιστα ό πατριάρχης ἔλεγε:

«Πρέπει νά προσέχομε, ἀδελφοί, καί νά μήν εἴμαστε εὐκόλοι στήν κατάκριση».

(ἀπό τόν Βίο Αγ. Ἰωάννου Ἐλεήμονος)

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΝΑΣ

(2 Μαρτίου)

Γεννήθηκε στη Νάξο τό 1851 από τόν Ίωάννη Πλανᾶ καί τήν Αὐγούστα Μελισσουργοῦ. Ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας παρευρίσκετο στό Ἱερό καί ἀγρυπνοῦσε στίς ἀκολουθίες. Ἐπίσης ἀπό μικρός διεκρίνετο γιά τή φιλανθρωπία του, ἀφοῦ ἔδινε καί τό ψωμί του στά ἄλλα φτωχά παιδιά τοῦ χωριοῦ του. Νυμφεύθηκε τήν Ἐλένη Προβελεγγίου ἀπό τά Κύθηρα καί τό 1880 ἀπέκτησε τέκνο τόν Ίωάννη. Ὅμως σύντομα ἡ γυναίκα του κοιμήθηκε.

Χειροτονήθηκε διάκος στή Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος στή Πλάκα ὅπου λειτούργησε γιά λίγο καί κατόπιν πῆγε στόν Ἅγιο Παντελεήμονα στή Καλλιρρόη. Ἀναγκάστηκε νά φύγει ἀπό ἐκεῖ καί κατέληξε στόν σημερινό Ἅγιο Ίωάννη ἐπί τῆς λεωφόρου Βουλιαγμένης στό Νέο Κόσμο, ὅπου σώζεται καί τό ναῖδριο.

Ἐδῶ ὑπηρετήσε γιά πενήντα χρόνια. Οἱ λειτουργίες του διαρκοῦσαν πολλές ὥρες, ἦταν εὐλαβέστατος καί ὅ,τι δελτάρια μέ ὀνόματα τοῦ ἔδιναν νά διαβάσει, ποτέ δέν τά πετοῦσε, ἀλλά κρυφά τά πιό παλιά του τά πέταγαν τρίτοι γιά νά μή κουράζεται. Ποτέ δέν πῆγαινε μέ χρήματα σπίτι του, διότι τά ἔδινε καθ' ὁδόν σέ φτωχοῦς ἐνῶ ἐκεῖνος ζοῦσε λιτά. Παροιμιώδεις ἦταν οἱ ὀλονυκτίες του μαζί μέ ψάλτη τόν ἅγιο

τῶν γραμμάτων Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη καθώς καί τόν Ἀλέξανδρο Μωραϊτίδη. Ἐπίσης ἀγρυπνίες κάνανε σέ πολλά ἐκκλησάκια τῶν Ἀθηνῶν ὅπως στό ναῖδριο τοῦ Ἁγίου Ἐλισσαίου στό Μοναστηράκι, ὅπου σήμερα ἀναστηλώθηκε, καί στούς Τρεῖς Ἱεράρχες στό Παγκράτι.

Χαρακτηριστικό του κυρίως γνώρισμα ἦταν ἡ ταπείνωση καί ἡ ἀγάπη του στή τέλεση ὅλων τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας καθημερινά. Ἡ φήμη του ἔφθασε μέχρι τά ἀνάκτορα πού τόν τιμοῦσαν. Γενικά ἡ ζωή του ὑπῆρξε ὡς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη μέ πολλές ἀγαθοεργίες καί μάλιστα μέ πολλά θαύματα.

Κοιμήθηκε στίς 2 Μαρτίου τό 1932 στήν Ἀθήνα καί τόν ἔθαψαν μπροστά στό ναῖδριο πού ὑπηρετήσε πιστά τόσα χρόνια.

Ἄγιοποιήθηκε τό 1992, καί στό νέο μεγάλο Ναό τοῦ Ἁγίου Ίωάννη θησαυρίζεται τό ἅγιο λείψανό του.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ

Γεωργίου Ί. Χατζηθεοδώρου

Ἄρχοντας Μαΐστορος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας

Κάθε χρόνο, τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς, τελεῖται μιά θρησκευτική ἀκολουθία πού μέ τά ὅσα αὐτή συνδέεται ξεπερνᾷ τήν ἀπλή ἐκκλησιαστική σημασιολογία καί ἀποτελεῖ πλέον ἔθιμο καί διαχρονική παράδοση γιά τήν Κάλυμνο, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νά ἀντέχει στό πέρασμα τοῦ χρόνου καί τίς προσβολές τῶν καιρῶν. Πρόκειται γιά τόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό καί τό χορό πού προηγεῖται ἀπό αὐτόν στήν αὐλή τῆς Παναγιάς.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τό χορό μᾶς ἔρχεται σάν ἔθιμο ἀπό παλιά, ὅταν ὑπῆρχε ἡ συνήθεια οἱ ἡμέρες ἑορτῶν, ἐκτός ἀπό τίς καθιερωμένες ἐκκλησιαστικές τελετουργίες, νά γιορτάζονται καί μέ τή διοργάνωση χορῶν βασικά στίς αὐλές τῶν ναῶν πού ἐόρταζαν. Καί σήμερα βέβαια διοργανώνονται περιστασιακά χοροί, ἄν καί μέ διαφορετική πλέον ἔκφραση – πρόκειται γιά αὐτό πού λέμε γλέντια –, κυρίως στήν ἑορτή τῆς Παναγιάς στίς 15 Αὐγούστου. Ἡ διαφορά τῶν παλιῶν χορῶν μέ τούς σημερινούς ἦταν ὅτι οἱ παλιοί ἦσαν συνδεδεμένοι μέ τό γεγονός τῆς ἑορτῆς καί ὡς ἐκδηλώσεις ἦταν πράξη τιμῆς πρὸς τό ἐορταζόμενο πρόσωπο τοῦ ἁγίου, ἐνῶ σήμερα διοργανῶνται μέ τήν εὐκαιρία τῆς γιορτινῆς ἡμέρας καί εἶναι συνδεδεμένοι μέ τήν ἔννοια καί μόνο τῆς διασκέδασης. Γιά τό λόγο αὐτό γίνονται κατά κανόνα ὄχι ἀνήμερα ἀλλά τό βράδυ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς, μέ φυσικό ἐπακόλουθο ὅσοι συμμετέχουν στό γλέντι, τό πρωῖ, ἀντί γιά τήν ἐκκλησία πηγαίνουν κατ' εὐθείαν στό σπίτι γιά ὕπνο.

Στήν Κάλυμνο καί ἰδιαίτερα στή Χώρα, πού ἀνεκάθεν ὑπῆρξε ὁ στυλοβάτης τῶν ἔθνικῶν καί θρησκευτικῶν παραδόσεων τοῦ νησιοῦ

μας, μέχρι καί τά πρῶτα μεταπολεμικά χρόνια χοροί γίνονταν στίς ἑορτές τῶν ἐνοριακῶν ναῶν τῆς Χώρας, δηλαδή τοῦ Προδρόμου, τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τῶν Ταξιαρχῶν – πίο παλιά καί τῆς Λιμώτισσας. Πάνω ὅμως ἀπό ὅλους αὐτούς τούς χορούς, ἐκεῖνος πού εἶχε τή μεγαλύτερη λάμψη ἀλλά καί συμβολικότητα ἦταν ὁ χορός τῆς Παναγιάς πού γινόταν τό ἀπόγευμα τῆς Τυρινῆς στήν αὐλή τῆς. Αὐτός, δηλαδή, πού διατηρώντας ὅλα ἐκεῖνα τά παλιά παραδοσιακά του στοιχεῖα ἐξακολουθεῖ νά γίνεται καί σήμερα κάθε χρόνο.

Ὁ χορός αὐτός διαφέρει ἀπό τούς ἄλλους χορούς, καί τῶν παλαιῶν καί τῶν τωρινῶν ἡμερῶν, καί δέν γνωρίζω ἀντίστοιχο του πουθενά ἄλλοῦ. Γιά τό χορό τῆς Παναγιάς γράψανε πολλοί, μά τά καλύτερα τά ἔγραψε παλιά στό ποίημά του «Ὁ χορός τῆς Παναγιάς τοῦ Χωριοῦ», ὁ Γιάννης ὁ Ζερβός. Ἄξιζει νά τό ξαναθυμηθοῦμε:

*Μέσ' τήν αὐλή, στήν Παναγιά, πρεπιζάν τό χορό
Κόρες, π' ἀλλαξοφόρεσαν παληᾶς ζωῆς στολίδια.
Καβάδια χρυσομέταξα ἀπό τόν καλόκαιρο,
Φλουριά σέ στήθη κεντητά μέ γλάστρες καί πλουμίδια.*

✱

*Καλύμνικο ἴσο παίζανε λαούτα μέ βιολιά
Καί νέοι, πού βαριστόλιξε γαλάζιο σαλιβάρι,
Θύμιζαν, πούχε τό Χωριό στά χρόνια τά παληά,
Μιά σφουγγαράδικη ὁμορφιά μέ ἠλιογραμμένη χάρη.*

✱

*Μά τοῦ χοροῦ παράμερα, στῆς ἐκκλησιᾶς τόν τοῖχο
Κόρη, τά μάτια διάνευες στή σκιά τοῦ τσεμπεριοῦ
Σάν Παναγιά σέ λόγιαξα, στόν κοσμικό τόν ἦχο
Πού ἦβγε νά θυμηθεῖ χαρές παλιοῦ πανηγυριοῦ.*

Καί σήμερα, όπως και τότε, νέοι και νέες ντυμένοι με τις παραδοσιακές στολές του νησιού, τό **καβαΐ** και τό **καλύμνικο**, τή **βράκα** και τό **κοντογέλεκο** και τό **σαλβάρι** πιάνονται στό χορό μαζί μέ ήλικιωμένους πού έπιμένουν νά κρατούν ζωντανή μιά παλιά παράδοση. Ό Νέστορας τής καλύμνικιας λαϊκής μουσικής παράδοσης, ό Μικές τό Έννημα, χρόνια και χρόνια δίνει μέ τό βιολί του φτερά στά πόδια των χορευτών –λίγο πιά παλιά πού φθάνει ή θύμησή μου ήταν ό Θεοφίλης ό Μαγριπλής– και ή παράδοση καλά κρατεί. Οί έπίτροποι του ναού κερνούν τόν κόσμο ούζο και λουκούμι, οί ιερείς συγκεντρώνονται και οί ψάλτες έτοιμάζονται. Δέν θά άργήσει, όπου νά 'ναι θά σημάνει ό έσπερινός. Ό χορός άρχισε από τίς τρείς, ή ώρα είναι κιόλας πέντε! Πότε πέρασε ή ώρα; Ήρθε και ό Δεσπότης. Λίγο άκόμα· νά ρίξει και εκείνος μιά ματιά στό χορό! Ή καμπάνα σημαίνει και ή ατμόσφαιρα μονομιάς αλλάζει. Ή μεγάλη έκκλησιά τής Καλύμνου, ή «Παναγιά τῷ Τσουκχουῶ», πού μέχρι εκείνη τήν ώρα φιλοξενεί στην αυλή της τήν τελευταία διασκέδαση του Τριωδίου, των Άποκρηών, τώρα καλεί για περισυλλογή, καλεϊ τους πιστούς για τόν πρώτο κατασκευτικό έσπερινό τής Σαρακοστής, τόν έσπερινό τής συγχωρήσεως ή καλύτερα τό «**Μεγάλο Συγχώριο**», όπως τόν ονομάτησε ό λαός τής Καλύμνου. Τό κάλεσμά της είναι ήχηρό και τό

άκουν σχεδόν όλοι οί παρευρισκόμενοι! Δέν μπορεί νά γίνει διαφορετικά, είναι παράδοση πού πρέπει νά τηρηθεί, αρχίζει πιά ή Σαρακοστή. Λαός, νέοι και νέες ντυμένοι μέ τίς τοπικές τους φορεσιές, κληρος –όλος ό κληρος τής Καλύμνου–, ψαλάδες, όλοι μαζί μπαίνουν μέσα στην τρίκλιτη έκκλησιά. Σβήνουν τά φώτα τά ηλεκτρικά, ανάβουν τά κεριά και ό έσπερινός αρχίζει: «**Μή αποστρέψεις τό πρόσωπόν σου**» – «**Έλαμψεν ή χάρις σου Κύριε**» – «**Πάντων προστατεύεις αγαθή**» και μετά ό άσπασμός τής συγχώρησης από όλους και σέ όλους. Μυσταγωγία πού δέν περιγράφεται μέ λόγια ούτε και σημειώνεται μέ γράμματα, παρά μόνο αποθησαυρίζεται στα μύχια τής ψυχής. Τυχεροί όσοι τή βιώνουν κάθε χρόνο, άτυχοι και άνυποψιαστοι όσοι δέν έτυχαν σ' αυτήν.

Τά τελευταία χρόνια, εκεί πού έδειχνε ότι, ό χορός τουλάχιστον, πήγαινε νά ατονήσει, ξαφνικά και όχι βέβαια δίχως εξήγηση άρχισε νά ξαναφουντώνει και νά ξεπερνά τό προηγούμενο κοντινών χρόνων. Ή ευχάριστη αυτή διαπίστωση αποτελεί από μόνη της γεγονός σημαντικό για τό μοναδικής άξιας –ίσως τό σπουδαιότερο– έθιμό μας, άφου όχι μόνο εξακολουθει νά συνεχίζεται, αλλά και νά ενισχύεται και νά γίνεται πάντα στην Παναγιά, τήν αρχόντισσα του Χωριού, τήν κιβωτό τής ιστορίας και τής παράδοσης τής

Καλύμνου, τήν ἐκκλησιά μέ τή μοναδικά μυστηριακή ὑποβλητικότητα πού ὁ ἐνέπνευσε τόν Καλύμνιο βάρδο, Γιάννη Ζερβό, γιά νά γράψει:

*Κρυφοπηγή στούς θόλους σου δυόσμου θυμιάμα βλύζει,
Καί ὡς μπαίνω σάν κλωνί ἡ ψυχὴ ἀνασαίνει καί λυγίζει.
Στήν μοναξιά σου ἤχου πνοές σβήνουν καί γαληνεύουν.
Κ' ὡς νά ἀφουκρίεται ὁ λογισμός, π' αὔλα σαλεύουν.
Καί μέσα ἀπ' τό κλιτό κορμί ἡ ψυχὴ ἀναβλεμματίζει.
Στό βάθος μιᾶς εἰκόνας σου, πού φλωροκοκκινίζει.
Κί' ὅσο βυθάει αἰθέρας χρυσός γλυκειά τή βοσκὴ ἐλπίδα,
Σάν θύμηση, πού τή φυλάει: Μαργαριτάρι ἀχτίδα.*

Καί φέτος, ὅπως ὅλα δείχνουν, γιά μιὰ ἀκόμα φορά καί μέ ἀφορμὴ τό χορό καί τό συγχώριο στήν Παναγιά τῶν Τσουκχουῶ θά ἀποδειχθεῖ καί πάλι, ὅτι στήν Κάλυμνό μας πού, κόντρα στούς καιρούς τῆς ἰσοπέδωσης καί ἀλλοτρίωσης ἡθῶν καί ἐθίμων, ἐξακολουθεῖ σέ πολλά σημεῖα «**νά ἀντιστέκεται καί νά ἐπιμένει**», τελικά δέν «**ἐσβέσθη τό λάλον ὕδωρ**».

Εὐλογημένο καί αὐτό τό ἔθιμο, ἄς τό κρατήσομε ζωντανό, αὐτό καί ἄλλα. Ἄς διατηρήσομε γιά πάντα «**εὐήκοον οὖς**» στήν παραίνεση τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας πού **διδάσκουν** τό: «**στήκεται καί κρατεῖτε τὰς παραδόσεις**».

Παραδοσιακὲς Ζυνταγὲς:

ΧΤΑΠΟΔΟΚΕΦΤΕΔΕΣ

ΥΛΙΚΑ

1/2 κιλό κιμά χταποδιοῦ
ἴση ποσότητα ψωμί,
βρεγμένο καί στιμμένο
1 μεγάλο κρεμμύδι τριμμένο
2-3 σκελίδες σκόρδο τριμμένες
ἀλάτι - πιπέρι - θρύμπη
2-3 κουτ. σούπας ἀλεύρι γιά
νά δέσει ἡ ζύμη

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Ἀνακατεύουμε ὅλα τὰ ὑλικά μαζί καί μέ ἓνα κουτάλι παίρνουμε ἀνάλογη ποσότητα, ἀλευρώνουμε καί τηγανίζουμε τούς χταποδοκεφτέδες μας, μέχρι νά ροδίσουν καλά.

(Ἄν θέλετε, μπορεῖτε νά προσθέσετε στό ζύμωμα καί λίγο οὖζο – δίνει ὠραῖο ἄρωμα).

Διατρέξαντα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

✚ Στίς 17 τοῦ μηνός Ἰανουαρίου, ὁ Μητροπολίτης μας καί ἡ ἐπιτροπή τῆς Τράπεζας Ἀγάπης, διοργάνωσαν μιά εὐχάριστη ἑορταστική βραδυά (τσάι), στήν αἴθουσα δεξιώσεων τοῦ ξενοδοχείου Πλάζα. Τά ἔσοδα τῆς ἐκδήλωσης (4.172 εὐρώ) διατέθηκαν στίς ἀνάγκες τῆς Τράπεζας Ἀγάπης, ἡ ὁποία θεραπεύει τίς ἄμεσες σιτιστικές ἀνάγκες πολλῶν ἐνδεῶν ἀδελφῶν μας. Στήν ἐκδήλωση παρέστησαν οἱ ἀρχές τοῦ τόπου καί πλῆθος συμπατριωτῶν μας. Τά ἐδέσματα τῆς δεξιώσεως ἦταν μιά εὐγενική χορηγία καταστημάτων τοῦ νησιοῦ μας. Ἐπίσης ἡ ἱερά μητρόπολις εὐχαριστεῖ δημοσίως τήν διεύθυνση τοῦ ξενοδοχείου γιά τήν εὐγενική διάθεση τῆς αἰθούσης, γιά τέταρτη συνεχῆ χρονιά. Ὁ μητροπολίτης μας ἐβράβευσε τήν κ. Καλλιόπη Καλογιάννη γιά τήν μακρόχρονη προσφορά της ἀπέναντι στόν συνάνθρωπο πλησίον. Ἡ βραδυά πλαισιώθηκε εὐχάριστα μέ μουσική ἐπένδυση ἀπό τόν κ. Πέτρο Καλοδοῦκα.

✚ Μέ λαμπρότητα καί τήν ἀρμόζουσα ἐκκλησιαστική τάξη τελέσθηκε στή Λέρο, τό Σάββατο 30 Ἰανουαρίου 2010, ἡ μνήμη τῶν Τριῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν: Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τῶν θεμελιωτῶν τῆς Παιδείας.

Τό ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς 29 Ἰανουαρίου, βάσει σχετικοῦ προγράμματος τό ὁποῖο ἐξέδωσαν ἀπό κοινοῦ ἡ Ἱερά Μητρόπολις καί ὁ Δήμος Λέρου, ἡ εἰκόνα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν βρασταζομένη ὑπό μαθητῶν, καθώς καί ἡ ἄρτοκλασία, ἐτέθησαν στό κέντρο τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Γύρω ἀπό τήν εἰκόνα καί τά σύμβολα τῶν ἄρτων, εἶχαν παραταχθεῖ οἱ ἐκπαιδευτικοί καί οἱ μαθηταί.

Ἐτελέσθη ὁ πανηγυρικός Ἑσπερινός εἰς τόν ὁποῖον ἐχοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος, παρουσία του Ἱ. Κλήρου τῆς Νήσου. Μετά τήν εὐλογία τῶν ἄρτων ὁ Σεβασμιώτατος ἐξῆρε τήν προσωπικότητα τῶν τριῶν μεγάλων διδασκάλων Ἱεραρχῶν καί ἐκάλεσε ἐκπαιδευτικούς καί μαθητές νά ἀκολουθήσουν τό ἱερό τοῦτο παράδειγμα. Στό τέλος ἔγινε διανομή τοῦ ἄρτου.

Τό πρωῖ τοῦ Σαββάτου 30 Ἰανουαρίου, τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, παρουσία μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν, Συλλόγων καί Φορέων, τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Νήσου, μαθητιώσας νεολαίας, γονέων καί κηδεμόνων τῶν μαθητῶν καί πλῆθος πιστῶν.

Συγκινητική ήταν η στιγμή εκείνη κατά την οποία ο Μητροπολίτης ανέγνωσε τον κατάλογο των αοιδίμων Μεγάλων Ευεργετών, Ευεργετών και Δωρητών της Παιδείας και των Ευαγών Ίδρυμάτων της Ίερᾶς Μητροπόλεως, ως επίσης και τὰ ὀνόματα τῶν μακαρίων Διδασκάλων τοῦ Γένους. Τέλος δέ ὁ Μητροπολίτης ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον ἀναφερόμενος στὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν.

Περὶ τὴν 11ην πρωϊνὴν, βάσει τοῦ προγράμματος, στό προαύλιο τοῦ Νικολαΐδειου Δημοτικοῦ Σχολείου Ἁγίας Μαρίνης, ἐνώπιον τῶν ἀνδριάντων τῶν εὐεργετῶν, ἐτελέσθη τρισάγιον, κατετέθησαν στέφανα ἀπὸ ἀντιπροσωπείες τῶν σχολείων καὶ ἐψάλη ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος, παρουσία τῶν Ἀρχῶν, ἐκπαιδευτικῶν, μαθητῶν, γονέων καὶ κηδεμόνων καὶ πολλῶν Λερίων.

Ἐν συνεχείᾳ στὴν αἴθουσα ἐδηλώσεων τοῦ σχολείου ἡ διευθύντρια κα Ἄννα Μπίλλη-Παπαντωνάκη, μετὰ ἀπὸ μικρὰν ὁμιλίαν, ἐκάλεσε τὸν Μητροπολίτη νὰ εὐλογήσῃ τὴν βασιλόπιτα, ὁ ὁποῖος εὐχήθη ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει.

Κατόπιν ὁ Σεβασμιώτατος ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας Σχολῶν Λέρου, καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, διένειμαν τούς Ἐπαίνους καὶ τίς Ὑποτροφίες στοὺς ἀποφοίτους-ἐπιτυχόντες σπουδαστές τῶν Λυκείων τῆς Λέρου, τοῦ σχολικοῦ ἔτους 2009. Συνολικὰ ἐφέτος διενεμήθη τὸ ποσὸ τῶν τριῶν χιλιάδων τετρακοσίων πενήντα εὐρώ (3.450 €) στοὺς φοιτητές μας, ποσὸ τὸ ὁποῖο προέρχεται ἀπὸ τὰ κληροδοτήματα «Ἀδελφότης Λερίων Αἰγύπτου», «Βασιλείου Νικολαΐδη» καὶ «Ἐμμανουὴλ Τσιγαδά».

✙ Στὶς 31 Ἰανουαρίου ἐτελέστη στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναὸ Σωτῆρος Χριστοῦ Καλύμνου, τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τῶν τριῶν ἀδικοχαμένων ἀξιωματικῶν στὶς βραχονησίδες Ἱμια, ΕΚΤΟΡΑ ΠΑΛΟΨΟΥ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΛΑΧΑΚΟΥ.

✙ Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λέρου Καλύμνου καὶ Ἀστυπαλαίας, καθηκόντως ἐτέλεσε τὴν Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω, 7 Φεβρουαρίου 2010, στὴν Ἱ. Μ. Ἁγίων Πάντων Καλύμνου (Ἁγίου Σάββα), ἐπίσημον τεσσαρακονθήμερον ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον στὴν μνήμη τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας κυροῦ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ, τοῦ ἀπὸ Λέρου Καλύμνου καὶ Ἀστυπαλαίας, παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ πλήθους πιστῶν. Κλῆρος καὶ λαὸς προσευχήθηκαν στὸν Ὕψιστο, ὑπὲρ τῆς μακαρίας ψυχῆς τοῦ αοιδίμου Ἱεράρχου.

✙ Ἡ «Κίνησις Συμπάραστασης Κρατουμένων» διοργάνωσε μὲ ἐπιτυχία ἑορταστικὴ ἐκδήλωση στό κέντρο «FEVER» τῶν ἀδελφῶν Βαζανέλλη. Τὰ ἔσοδα τῆς ἐκδήλωσης πῆγαν ὑπὲρ τῶν θεοφιλῶν σκοπῶν τῆς Κινήσεως.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Από 14ης Φεβρουαρίου - 14η Μαρτίου 2010

Κυριακή τῆς Τυρινῆς 14-2-2010 Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Στεφάνου. Ὁ Θεοφιλέστατος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Βοθύνων.

Ἑσπερινός Συγχωρήσεως. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Νήσου θά τελέσῃ τόν Ἑσπερινό τῆς Συγχωρήσεως στόν Καθεδρικό Ἱερό Ναό Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, ὥρα 5 μ.μ.

Τετάρτη 17-2-2010 ὥρα 12η μεσημβρινή, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά τελέσῃ τήν Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία στήν Ἱερά Μονή Ἁγίας Αἰκατερίνης Βοθύνων Καλύμνου.

Παρασκευή 19-2-2010. Ἀκολουθία τῶν Α' Χαιρετισμῶν Ὁ Μητροπολίτης θά χοροστατήσῃ στήν πρώτη Στάση τῶν Χαιρετισμῶν στήν Ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ Ἄργους, ὥρα 4.30 μ.μ. – 6 μ.μ. καί στίς 7 μ.μ. θά χοροστατήσῃ στήν Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Χριστοῦ Καλύμνου. Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος θά χοροστατήσῃ στήν Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν στόν Καθεδρικό Ἱερό Ναό Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, ὥρα 7 μ.μ.

Κυριακή τῆς Ὀρθοδοξίας 21-2-2010 Ὁ Σεβασμιώτατος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Σωτήρος Χριστοῦ Καλύμνου καί θά τελέσῃ τήν τελετή τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Ὁ Θεοφιλέστατος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου.

Τό ἑσπέρας καί ὥρα 5 μ.μ. ὁ Σεβασμιώτατος θά χοροστατήσῃ στόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καί ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Τριανταφυλλόπουλος, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σιατίστης, θά ὁμιλήσῃ μέ θέμα «Σταυροαναστάσιμη χαρά τῶν θλιβομένων καί τῶν ἀσθενῶν».

Παρασκευή 26-2-2010, Ἀκολουθία τῶν Β' Χαιρετισμῶν Ὁ Μητροπολίτης θά χοροστατήσῃ στήν Ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν στήν Ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ Ἄργους, 4.30 μ.μ. καί στόν Ἱερό Ναό τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, ὥρα 7 μ.μ.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος θά χοροστατήσῃ στήν ἀκολουθία τῶν χαιρετισμῶν στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στό Καντούνι, ὥρα 7 μ.μ., καί ὁ π. Δανιὴλ Ἀεράκης στόν Καθεδρικό Ἱερό Ναό Παναγίας Χώρας, 7 μ.μ.

Κυριακή Β' Νηστειῶν 28-2-2010, (Ἁγίου Γρηγορίου του Παλαμᾶ) Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἄλικαρνασοῦ κ. Ἐμμανουήλ θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό τοῦ Τιμίου Προδρόμου Χώρας καί ὁ π. Δανιὴλ Ἀεράκης θά λειτουργήσῃ καί θά κηρύξῃ στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Χριστοῦ.

Τό ἑσπέρας καί ὥρα 5 μ.μ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά χοροστατήσῃ στόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Στεφάνου καί θά ὁμιλήσῃ ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Δανιὴλ Ἀεράκης μέ θέμα «Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος γιά τήν μετάνοια».

Παρασκευή 5-3-2010, Άκολουθία Γ' Χαιρετισμών Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά χοροστατήσῃ στήν ἀκολουθία τῶν Γ' Χαιρετισμῶν στήν Ἱερά Μονή Παναγίας Κάστρου Λέρου, ὥρα 4.30 μ.μ. – 6 μ.μ. καί τό ἑσπέρας στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Πλατάνου Λέρου, ὥρα 7 μ.μ.

Ὁ Θεοφ. Επίσκοπος Ἀλικαρνασσοῦ κ. Ἐμμανουήλ θά χοροστατήσῃ στήν ἀκολουθία τῶν Γ' Χαιρετισμῶν στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Χριστοῦ Καλύμνου, ὥρα 7 μ.μ.

Σάββατο, 6-3-2010 Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά χοροστατήσῃ στόν Ἑσπερινό στόν ἑορτάζοντα Ἱερό Ναό Τιμίου Σταυροῦ Λέρου.

Κυριακή Γ' Νηστειῶν, τῆς Σταυροπροσκυνησεως, 7-3-2010 Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Πλατάνου Λέρου, θά τελέσῃ τήν τελετή τῆς προσκυνήσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὥρα 7.30-10.30 π.μ. καί τήν ἐπίσημη Δοξολογία τῆς ἐνσωματώσεως τῶν Δωδεκανήσων.

Τό ἑσπέρας καί ὥρα 5 μ.μ. θά χοροστατήσῃ στόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Τιμίου Σταυροῦ παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Νήσου καί θά ἀκολουθήσῃ ἐπίκαιρος ὁμιλία καί θά ψαλλοῦν οἱ χαιρετισμοί τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀλικαρνασσοῦ κ. Ἐμμανουήλ θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Χριστοῦ Καλύμνου καί θά τελέσῃ τήν τελετή τῆς προσκυνήσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καί θά προστῆ στήν Δοξολογία τῆς 7ης Μαρτίου. Τό ἑσπέρας καί ὥρα 5 μ.μ. θά χοροστατήσῃ στόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί θά ὁμιλήσῃ.

Δευτέρα 8-3-2010 Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά χοροστατήσῃ στόν Ἑσπερινό στόν ἑορτάζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίων Τεσσαράκοντα Ἀλίντων Λέρου καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος στό Ναῦδριο τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στήν περιοχή τοῦ Ρότσου.

Τρίτη, 9-3-2010 Προηγιασμένη Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν ἑορτάζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίων Τεσσαράκοντα Ἀλίντων Λέρου καί ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος θά λειτουργήσῃ στό Ναῦδριο τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στήν περιοχή τοῦ Ρότσου.

Παρασκευή 12-3-2010 Ἀκολουθία τῶν Δ' Χαιρετισμῶν Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά χοροστατήσῃ στήν ἀκολουθία τῶν χαιρετισμῶν στήν Ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ Ἄργους, ὥρα 4.30-6 μ.μ. καί τό ἑσπέρας στόν Ἱερό Ναό Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Μυρτιῶν, ὥρα 7 μ.μ.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος θά χοροστατήσῃ στήν ἀκολουθία τῶν Χαιρετισμῶν στήν Ἱερά Μονή Ἁγίων Πάντων, ὥρα 7 μ.μ.

Κυριακή Δ' τῶν Νηστειῶν (ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος), 14-3-2010 Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Παῖσιος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱερό Ναό Εὐαγγελιστρίας Πόθειας.

Τό ἑσπέρας καί ὥρα 5 μ.μ. θά χοροστατήσῃ στόν Κατανυκτικό Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Στεφάνου καί θά ὁμιλήσῃ ὁ Πρωτοσυγκελλεύων τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Οἴκ. Θρόνου αἰδεσιμολογιώτατος π. Ἰωάννης Χαλκίτης μέ θέμα ἐπίκαιρο.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος θά λειτουργήσῃ στόν Ἱ. Ναό Ἀρχαγγέλου, ὥρα 7.30-10.30 π.μ.

ΔΩΡΕΕΣ

Πρός Τράπεζα Αγάπης:

Α) Από ιεροπραξίες Μητροπολίτου: Βακίνα Σαρούκου 150, Μαρία Σκυλλά 100, Χρήστος και Μαρουσώ Καρύπη 150.

Β) Από δωρεές: Καίτη Χατζημιχαλάκη 50, Φίλιππος Χριστοδούλου 40, Δημήτριος Μαραγκός 40, Μιχαήλ Καραβοκυρός 200, Έλένη Γονιοῦ 300, Φωκά/Χαλκίτη 20, π. Γερβάσιος Πέτρου 100, Κυριακοῦ-Ζαΐρη Ἀντιγόνη 50, Ὁμάδα γυναικῶν Χώρας 100, Μαρία Κάννη 30, Χαλκίτη Ὀλυμπία 50, Νομική Ἐλευθερίου 30, Πουγούνια Εὐαγγελία 100, Κασσάρα Μαρία 150, Κυπραίου Καλλιόπη 50, Καλαϊτζή Πολυξένη 20, Κακά Μιχαήλ 200, Κακά Εὐαγγελία 300, Σπυρόπουλος Διονύσιος 50.

Πρός Φιλόπτωχο Ταμεῖο:

Ποθητός Ψαρομπάς 500, Ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ Ἄργους 520, Ἄννα Μάγκου 100, Ἡλίας Τηλιακός 120, Γιώργος Γαλουζής 100.

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Γιὰ δευτέρη χρονιά λειτουργεῖ στήν Κάλυμνο ἡ **Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς** τῆς μητροπόλεώς μας, ἀναγνωρισμένη ἀπό τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ (ΦΕΚ Β 1663/18-8-2008). Διευθυντής τῆς Σχολῆς εἶναι ὁ **Ἄρχων Μαῖστωρ** τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου **κ. Γεώργιος Χ΄ Θεοδώρου** καί διδάσκουν ἀφιλοκερδῶς καθηγητές μουσικῆς καί ἱεροψάλτες τοῦ νησιοῦ μας. Σκοπός τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ διάδοση τῆς πατροπαράδοτης ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς στή σύγχρονη κοινω- νία καί ἡ ἀνάδειξη ἱεροψαλτῶν, ἱκανῶν νά πλη- ρώσουν τά ἀναλόγια τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς μητρο- πόλεώς μας. Ἡ φοίτηση εἶναι ἐντελῶς δωρεάν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΓΑΠΗΣ

Μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τήν ἐπιστασία τοῦ μητροπολίτου μας καί τήν συγκινητική προσφορά τῶν ἐθελοντριῶν γυναικῶν καί τῶν δωρητῶν, συνεχίζεται γιά τέταρτη χρονιά τό ἔργο **τῆς Τράπεζας Αγάπης**, μέσα ἀπό τό ὁποῖο σιτίζονται καθημερινά περισσότεροι ἀπό 120 ἀδελφοί μας, πού ἔχουν ἀνάγκη.